

Inventarisatie fietsbeleid gemeente Enkhuizen

Inleiding

Deze notitie geeft een beeld van het fietsbeleid van de gemeente Enkhuizen. De gegevens komen uit:

1. overleg met wethouder Klaas Kok en ambtenaar Otto van der Wal en de bestuursleden Pieter van der Laan en Ruud Pruijssers van de Fietzersbondafdeling West-Friesland op 14 juli 2010
2. verkennend gesprek (vooraf) met Enkhuizer FB-lid Louis van Wegen op 19 juni 2010
3. verkeersplan 2005-2015
4. en aanvullende opmerkingen van de Enkhuizer FB-leden Marjan Langeveld en Pim Verweij.

Fietsbeleid

De gemeente Enkhuizen heeft geen specifiek fietsbeleid. De maatregelen die genomen worden komen voort uit het verkeersplan van 2005. De uitgangspunten komen aardig overeen met het landelijk fietsbeleid van de Fietzersbond. Hulde!

“De fiets is een zeer geschikt middel voor de korte afstanden” is één van de argumenten om de historische binnenstad van Enkhuizen autoluw te maken. En aansluitend op het feit dat 70% van alle verplaatsingen korter is dan 7,5 km.

Een goed fietspadennetwerk is hierbij van belang, en dat heeft Enkhuizen. De andere voorwaarde is goede fietsparkeervoorzieningen. Hiervoor is een aparte fietsparkeernotitie opgesteld in 2008 en inmiddels uitgevoerd.

Verder is in een aantal straten in de nieuwbouw de snelheid naar 30 km teruggeschroefd waardoor de veiligheid voor (overstekende) fietsers is vergroot. Het verkeersregime Duurzaam Veilig is nog niet in de hele stad doorgevoerd.

Nieuwe ontwikkelingen

- In het recente gesprek van de Fietzersbond met wethouder Klaas Kok en zijn verkeersambtenaar Otto van der Wal geeft men aan graag te luisteren naar wat de Fietzersbond te adviseren heeft. In de maandelijkse vergaderingen van de werkgroep verkeer zal de Fietzersbondafdeling West-Friesland uitgenodigd worden als er een belangrijk onderwerp voor de fietsers op de agenda staat.
- Binnenkort wordt een gratis (onbemande) fietsenstalling (84 plaatsen) in het centrum gerealiseerd, namelijk in de Van Bleijswijkstraat. De vraag is nog of er Tulipsfietsenrekken komen of een combinatie met “nietjes”-fietsenrekken. Immers beide rekken hebben voordelen maar ook nadelen.
- Om de fiets in de voorrang te zetten zal het voorstel van de Fietzersbondafdeling (om bij de provinciale weg de verkeerslichten zo te beïnvloeden dat fietsers rondom in één keer kunnen oversteken) in het provinciale overleg worden ingebracht.
- Tussen het recreatieve fietspad vanuit Kadijken naar het Streekbos wordt binnenkort ter aansluiting een fietspad/fietsroute aangelegd via de noordkant van Kadijken naar de dijk. Ook zal deze route bewegwijzerd worden richting binnenstad.

Fietsroutes

De fietsers in de stad Enkhuizen kunnen op veel manieren van en naar de binnenstad en het station. Het zijn meestal verbindingen die snel zijn door het ontbreken van verkeerslichten. De aanwezigheid van een rotonde en een aantal vrijliggende fietspaden over De Vest bevordert de veiligheid en comfort voor de fietsers. Een aantal fietsroutes is ook mooi doordat de routes over De Vest of langs de zeemuur gaan.

Zie in bijlage 2 voor de beoordeling van elke fietsroute.

Fietsparkeervoorzieningen

De nieuwe fietsenstalling in het centrum zal een flinke impuls geven aan die mensen die graag met de fiets naar het centrum willen komen.

In bijlage 1 wordt aangegeven dat de kwaliteit van de voorzieningen en de hoeveelheid in de binnenstad nog verder omhoog kan. Tellingen op een zaterdag (en vrijdag) zal nog enig inzicht geven in hoeveel erbij en waar.

Aanbevelingen van de Fietsersbondafdeling

Als Fietsersbond willen we graag de volgende aanbevelingen doen:

1. Fietsers versneld laten doorstromen bij de kruisingen met verkeerslichten bij de provinciale weg door het licht overal tegelijk op groen te zetten voor de fietsers (inbreng van gemeente in overleg met provincie).
2. Gratis fietsenstalling bij de Van Bleijswijkstraat voorzien van:
 - overkoepeling per fietsenrek (zoals bij het station)
 - combinatie van Tulipsfietsenrekken en de zogenaamde nietjesrekken om beide doelgroepen tevreden te stellen
3. Het verouderde fietsenrek naast het stadhuis vervangen door combinatie van Tulipsfietsenrekken en de zogenaamde nietjesrekken, het liefst overkoepeld zodat de bezoeker ook in de regen zijn fiets droog terugvindt.
4. Meer fietsenrekken (met Parkeur-merk=) waar je je fiets aan de wereld kunt vastmaken (Tulips en/of nietjes). Hierbij leden en bestuursleden van de Fietsersbondafdeling betrekken voor invulling en op welke plaatsen, vooral in de binnenstad.
5. Telling houden om te zien of fietsparkeervoorzieningen in de binnenstad genoeg zijn: vooral een telling op de zaterdag (en vrijdag) zal inzicht geven hoeveel `wild geparkeerde` fietsen er nog zijn en waar.
6. Snel de kleine problemen in de fietsroutes oplossen en in een tijdsplanning aangeven hoe de grotere problemen op termijn aangepakt kunnen worden.
7. Vaststellen van een hoofdfietsroute van de buitenstad naar het NS-station. Vervolgens bekijken of en hoe deze straten, wegen en kruisingen opnieuw ingericht moeten worden, zodat fietsers snel en comfortabel hun bestemming kunnen bereiken. Voorstel: route vanuit Koperwiekplein via Kastanjelaan de Vest op en dan via Molenweg en Parklaan naar het NS-station.
8. Voor de recreant komende vanuit Andijk of vanuit Streekbos via bordjes de weg naar binnenstad en havens te wijzen. Vanuit het Streekbos kan dan aangesloten worden op bovenstaande hoofdfietsroute.

Fietsersbond afdeling West-Friesland, november 2010 (bijgewerkt februari 2011)

BIJLAGE 1: Fietsparkeervoorzieningen

Hoe de aanwezige fietsparkeervoorzieningen te beoordelen?

Ten eerste is belangrijk de kwaliteit van de fietsenrekken, ten tweede de aanwezigheid van fietsenstallingen, en ten derde de hoeveelheid fietsenrekken.

1. De kwaliteit

De meeste aanwezige fietsenrekken zijn rekken waar de fiets niet aan de wereld met een fietskettingslot kan worden vastgemaakt. Dit is een groot tekort in Enkhui-zen wat ervoor zorgt dat fietsendiefstal heel makkelijk plaats kan vinden.

Verder zijn er twee soorten fietsers: de één wil absoluut niet de fiets in een fietsenrek zetten, maar wel aan een fietsstang (de zogenaamde nietjes) of de fiets gewoon op de standaard. De ander wil absoluut de fiets in een fietsenrek waar de fiets vastgebonden kan worden met een fietskettingslot.

Conclusie: de situatie nu is dat er te weinig gelegenheid is om de fiets aan de wereld vast te zetten.

2. Aanwezigheid fietsenstallingen

Nu is er nog maar één: de (gratis) fietsenstalling bij bus- en treinstation. Mooi aangepakt door de NS. Binnenkort komt er in het winkelgebied een gratis fietsenstalling bij: in de Van Bleijswijkstraat.

Conclusie: als ook de andere fietsenstalling aangelegd is voorzien deze twee in de gewenste behoefte.

3. Hoeveelheid fietsenrekken

Dit hangt erg af van de fietsers zelf: wie een rondje in het hart van de stad wil doen, zet zijn of haar fiets ergens centraal neer en dan nog het liefst zo, dat hij niet gestolen wordt (zie kwaliteit). De andere fietser wil het liefst de fiets voor de ingang van de winkel neerzetten.

Vooraf voor de laatste groep (gros van de fietsers) is een goede spreiding van het aantal fietsenrekken handig.

Conclusie: nog meer spreiden dan nu al gebeurt.

Inventarisatie verspreiding fietsenrekken en/of -klemmen over de stad

Bij het station

Dankzij het NS-beleid is de oude fietsenstalling in 2006 vervangen door een (per rij) overdekte stalling met enkel Tulipsfietsenrekken.

Daarnaast zijn er een aantal fietskluizen waar fietsers via een jaarabonnement hun fiets en fietsspullen veilig beschermd kunnen bergen.

Daarachter, aan het eind, en een beetje aan het oog onttrokken, een OV-fietsbox waar een aantal OV-fietsen klaar staan voor mensen die een abonnement op deze O(penbaar)V(ervoers)-fietsen hebben. De laatste voorziening is in 2006/2007 gerealiseerd op voorzet van de gemeente Enkhui-zen, milieudienst West-Friesland en met behulp van een provinciale subsidie uitgevoerd.

Binnenstad en nieuwbouw

Op een aantal plekken zijn fietsenrekken en/of -klemmen geplaatst. Binnenkort wordt door de Enkhuiser FB-leden een inventarisatie en beoordeling gemaakt. Deze wordt later aangeboden.

BIJLAGE 2: Fietsroutes en -verbindingen

Van en naar de binnenstad

Je kunt op verschillende manieren van en naar de binnenstad:

- buitenom via de Koepoort, of via de zeemuur langs het recreatieoord of over de Noorderweg.
- binnendoor over de Vest.

Buitenom

1. Langs de Koepoort en de Randweg naar de kruising met de verkeerslichten bij Gerard Brandtweg, Lindelaan en Drechterlandse weg. Naar onze inschatting een veel gekozen fietsroute, zeker voor scholieren.

Goede verbinding door het feit dat het vrijliggende fietspaden zijn vanaf de Koepoort en geasfalteerd?

Probleem: fietsers moeten de weg rondom oversteken als ze linksaf het vrijliggende fietspad naar sporthal nemen. Daarbij zitten ze door het opstropen bij het wachten andere fietsers (vooral vanuit de Lindelaan) in de weg.

Oplossing: verkeerslichten zo instellen dat fietsers rondom in één keer tegelijk kunnen oversteken!

2. Langs de zeemuur (Groene Wierdijk): vooral een recreatieve en mooie route die begint bij het Wilhelminaplantsoen en eindigt bij de afslag naar het zwembad en het recreatieoord Enkhuizer Zand.

Bestrating: straatklinkers langs de zeemuur en geasfalteerd vanaf de zeemuur tot aan de afslag naar het zwembad en recreatieoord. Goede en plezierige verbinding doordat het vrijliggende fietspaden zijn. Voor de toeristen een aanrader!

3. Langs de Noorderweg kun je uit twee routes kiezen: gewoon de Noorderweg vervolgen en bij het kruispunt Sijbrandsplein naar links afslaan en dan rechts de Vijzelstraat in.

Goed alternatief en rustiger: als het vrijliggende fietspad ophoudt (Emmaplein) linksaf de Prins Bernardlaan in, aan het eind rechtsaf/linksaf de fiets/wandelbrug over die aansluit op Visserdijk en Van Bleijswijkstraat. Deze keuze levert niet alleen een rustiger, maar vooral ook redelijk comfortabeler en veiliger route op.

Problemen:

- *het oversteken van Visserdijk vanuit de binnenstad: je hebt er als fietser wel voorrang, maar of je het krijgt? Tamelijk onveilig dus!*

Oplossing: fietsersoversteek op de Visserdijk duidelijker zichtbaar maken door gekleurd plateau.

- *oversteken van het Wegje is problematisch, omdat dit een onoverzichtelijke knooppunt is, niet alleen voor fietsers.*

Helaas geen goede oplossing mogelijk. Blijft een knelpunt.

Blijven alle twee goede verbindingen, vooral omdat ze aansluiten op het vrijliggende fietspad op de Nelson Mandeladreef, en Lindelaan.

Binnendoor over De Vest

4. Het Wethouder Westdorppad dat vanuit de Kastanjelaan via de rotonde een redelijk veilige oversteek geeft over De Nelson Mandeladreef en de Lindelaan en via het Wethouder De Vosplein aansluit op de Molenweg.

Bestrating: geasfalteerd. Enig nadeel van het pad: naar De Vest is het klimmen!

5. Het Wethouder Jan Visserpad is de verbinding voor de fietsers uit de Piet Smitstraat dat midden op de Nelson MandelaDreef begint en op de Vest aansluit op de Oude Gracht en het Handvastwater.

Bestrating: niet geasfalteerd. Enig nadeel van het pad: naar De Vest is het klimmen!

Probleem: bij beide paden speelt dat de begroeiing in de zomer het zicht belemmert en dat de bochten nogal scherp zijn, vooral op het Wethouder Vosplein en op het wethouder Westdorppad naar de rotonde bij de Kastanjelaan.

Oplossing: in de zomer bijsnoeien en (op termijn) de bochten aanpassen.

Wethouder geeft in gesprek in december 2011 aan dat deze bochten bewust zijn aangebracht om de snelheid van de fietsers af te remmen voordat ze de rotonde opkomen. Dus deze oplossing vervalt voor de helft.

Overige fietsverbindingen

Naar het station vanuit de binnenstad

6. Fietsers fietsen vanuit de Boerenhoek via Molenweg, Klopperstraat en de Parklaan naar NS-station.
7. Vanuit Westerstraat de Melkmarkt en het Venedie naar de Spoorstraat en station.
Probleem 1: de steile kluft aan het eind van het Venedie wordt niet beloond met voorrang op het verkeer van rechts (vanaf de Dijk). Hierdoor moeten fietsers in de remmen en moeten dan weer veel moeite doen verder te klimmen naar de brug. Bij forse tegenwind wordt dit probleem verergerd.

Oplossing: kruising veranderen in een voorrangskruising. Alternatief: Éénrichtingsverkeer op de Dijk (en de Paktuinen) andersom doen.

Probleem 2: Het op zich brede Venedie heeft een erg smalle wegstrook. Auto's en fietsers zitten elkaar als het druk is flink in de weg.

Oplossing: wegstrook verbreden.

Op de Vest

8. De Vest zelf is (vanaf De Koepoort) een geasfalteerd fietspad.
Probleem: veel losse steentjes wat het fietsen zeer oncomfortabel maakt.
Oplossing: steentjes verwijderen.

In de nieuwbouw

9. Vrijliggend fietspad op de Mandeladreef, Lindelaan en begin provinciale weg.
Probleem: bij kruising Piet Smitstraat wordt fietspad niet rechtdoor geleid maar eerst iets naar rechts gebogen (= tegelijkertijd afslag voor fietsers Piet Smitstraat). Dat houdt in dat fietsers zowel tegenliggers als afslaande auto's in de gaten moeten houden. Fietser is nog wel in de voorrang, maar krijgen ze dat...?
Oplossing: fietspad rechtdoor laten lopen.
10. Tussen Gommerwijk en Het Rode Paard ligt een vrijliggend fietspad.
11. Over de Kapellesloot in Gommerwijk is een fietsbrug tussen Toereppel en Jan Gooskaai.
12. Op het Bolwerk ligt een fietspad (dat aansluit op het vrijliggende Weerepad (fietspad) naar het Streekbos.
13. Tussen Gommerwijk en Kadijken is een aparte fietsverbinding: fietspad en fietsbrug.

naar Stedebroec en richting Hoorn

14. De route voor fietsers die binnendoor naar Stedebroec gaan via Westerstraat en Westeinde.

Geen fietspaden, maar wel op het Westeinde fietsstroken.

Probleem: provinciale weg moet worden gekruist waar verkeerslichten niet fietsvriendelijk zijn ingesteld.

Oplossing: verkeerslichten zo instellen dat fietsers rondom in één keer tegelijk kunnen oversteken!

15. De route voor fietsers die naar Stedebroec gaan via de havens, Bosmankade en de Flevolaan. Fietsers kunnen zelf kiezen of ze dan langs de provinciale weg doorgaan (fietspad) of binnendoor via bedrijventerrein Schepenwijk (fietsstroken).

Bestrating: geasfalteerd (?) fietspad.

Probleem: bij de verkeerslichten bij kruising Flevolaan-Zeilweg is veel oponthoud.

Oplossing: andere instelling verkeerslichten door de fietsers sneller groen te geven.

Tweede probleem: het oversteken bij de verkeerslichten op de provinciale weg bij Schepenwijk.

Oplossing: verkeerslichten zo instellen dat fietsers rondom in één keer tegelijk kunnen oversteken!

Naar Andijk

16. Twee mogelijkheden:

- op het geasfalteerde fietspad vanaf de zeemuur op de dijk zelf.
- via de Piet Smitstraat en beneden de Oosterdijk (geen fietsstroken, maar fietssuggestiestroken)

Probleem: wegversmalling (paaltjes) leidt tot versnellende auto's. Dit geeft fietsers een zeer ongemakkelijk en onveilig gevoel.

Oplossingen:

- paaltjes toch maar weghalen?
- of vrijliggend fietspad?

Naar het Streekbos

17. Drie mogelijkheden: via de Gouw (fietspad), vanuit Gommerdijk-West via vrijliggend (geasfalteerd?) fietspad (Weerepad) of via Kadijken naar de Haling.

Naar Lelystad

18. Via de Zijlweg en Houtribdijk: geasfalteerd fietspad aan de noordkant van de dijk (tamelijk veel beschutting voor de fietsers).

Recreatieve fietsroutes

Enkhuizen ligt erg gunstig voor een aantal recreatieve fietsroutes zoals de Boerenlandroute en de Zuiderzeeroute. De routes hebben een handige bewegwijzering via bordjes. Maar ook de veerverbindingen ´s zomers met Urk en Stavoren zijn gunstig voor fietsers die het IJsselmeer willen oversteken.

Tenslotte het fietsknopennetwerk dat een handige wegwijzer is voor de recreatieve fietser.